

NEWSLETTER #58

(1st December 2022 – 31st January 2023)

Review of European Union Law and EU legal approximation developments and analyses

Огляд розробок у законодавстві ЄС, правовому аналізі та адаптації законодавства ЄС в Україні

Шановний читачу,

Перед Вами 58-й випуск огляду розробок у законодавстві ЄС та його правовому аналізі, а також розробок щодо адаптації законодавства ЄС в Україні. Огляд створено в рамках проекту "[Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС](#)" Фаза II ([Association4U II](#)). Цей випуск охоплює період 1 грудня 2022 – 31 січня 2023. Ми сподіваємось, що огляд буде для Вас корисним. Ви можете висловити Ваші коментарі щодо огляду або ж долучитись до покращення та збагачення наступних випусків.

Ми висвітлюємо деякі із розробок щодня на нашому профілі у [Twitter](#).

Команда проекту

Dear Reader,

this is the 58th issue of the review of current, important developments in EU law, EU law analysis and EU legal approximation in Ukraine prepared in the framework of the project "Support for the Implementation of EU-Ukraine Association Agreement" Phase II (Association4U II). This issue covers the period 1st December 2022 – 31st January 2023. We hope you will find it useful. Your comments and contributions that could improve the next issues of this review are welcome.

Some developments are reflected on daily basis on a dedicated [Twitter profile](#).

Project Team

I. EUROPEAN INTEGRATION OF UKRAINE INCLUDING THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATION AGREEMENT

- **Верховна Рада України / Verkhovna Rada of Ukraine:**

- прийняла [Закон](#) про електронні довірчі послуги та електронну ідентифікацію 01/12/2022, з метою пришвидшення інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу і наближення положень національного законодавства до європейських вимог у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг. adopted the [Law](#) on electronic trust services and electronic identification 01/12/2022, with the aim of accelerating the integration of Ukraine into the Single Digital Market of the European Union and bringing the provisions of national legislation closer to European requirements in the fields of electronic identification and electronic trust services.
- прийняла Закон про авторське право і суміжні права 01/12/2022, з метою гармонізації до норм законодавства Європейського Союзу в частині, що стосується забезпечення надійної правової охорони авторського права та суміжних прав. adopted the Law on copyright and related rights on 12/01/2022, with the aim of harmonizing with the legislation of the European Union the part of the rules, that concern the provision of the reliable legal protection of copyright and related rights.
- прийняла Закон про географічні зазначення спиртних напоїв 01/12/2022, що встановлює загальні правила визначення, опису, представлення і маркування спиртних напоїв, правила використання офіційних назв спиртних напоїв. Закон реалізує зобов'язання України відповідно до Підрозділу 3 «Географічні зазначення» Частини 2 Глави 9 «Інтелектуальна власність» Розділу IV «Торівля і питання, пов'язані з торівлею» Угоди про асоціацію. / adopted the Law on Geographical Indications of Alcoholic Beverages on 01/12/2022, which establishes general rules for the definition, description, presentation and labeling of alcoholic beverages, rules for the use of official names of alcoholic beverages. The law implements Ukraine's obligations in accordance with Subsection 3 "Geographical Indications" of Part 2 of Chapter 9 "Intellectual Property" of Section IV "Trade and Trade-Related Matters" of the Association Agreement.
- прийняла [Закон](#) про хімічну безпеку та управління хімічною продукцією 01/12/2022, що частково імплементує в українське законодавство Регламент (ЄС) № 1907/2006 Європейського Парламенту та Ради від 18 грудня 2006 року щодо реєстрації, оцінки, авторизації та обмеження хімічних речовин (REACH).

- adopted the [Law](#) on chemical security and management of chemical production on 01/12/2022, which partially implements into Ukrainian legislation the Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH).
- прийняла [Закон](#) про внесення змін до Закону України "Про міжнародне приватне право" у зв'язку з ратифікацією Протоколу про право, що застосовується до зобов'язань про утримання" 01/12/2022. Закон слугує виконанню положень розділу III «Юстиція, свобода та безпека» Угоди про асоціацію. adopted the [Law](#) on Amendments to the Law of Ukraine "On Private International Law" in connection with the ratification of the Protocol on the Law Applicable to Maintenance Obligations on 01/12/2022. The law serves to implement the provisions of Chapter III "Justice, Freedom and Security" of the Association Agreement.
 - прийняла 01/12/2022 [Закон](#) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства у сфері користування надрами. Закон імплементує положення Директиви 2003/4/ЄС щодо доступу населення до інформації про надрокористування та Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу деяких державних і приватних проектів на навколишнє середовище. / adopted on 01/12/2022 the [Law](#) on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Improving Legislation in the Field of Subsoil Use. The law implements the provisions of Directive 2003/4/EU on public access to information on subsoil use and Directive 2011/92/EU of the European Parliament and of the Council of December 13, 2011 on the assessment of the impact of certain public and private projects on the environment.
 - прийняла [Закон](#) про водовідведення стічних вод населених пунктів 12/01/2023, метою якого є забезпечення необхідними умовами для реалізації прав громадян на отримання якісного централізованого та нецентралізованого водовідведення при одночасному зменшенні негативного впливу стічних вод на навколишнє природне середовище. Закон відповідає Директиві Ради 91/271/ЄЕС "Про очистку міських стічних вод" від 21 травня 1991 року. [adopted](#) the Law on Wastewater Drainage of Settlements on 12/01/2023, the purpose of which is to provide the necessary conditions for realising the rights of citizens to receive high-quality centralized and non-centralized drainage while simultaneously reducing the negative impact of wastewater on the natural

environment. The law corresponds to the Council Directive 91/271/EEC "On urban waste water treatment" of May 21, 1991.

- [ратифікувала](#) 12/01/2023 Угоду про приєднання України до програми EU4Health, що має на меті підтримку української системи охорони здоров'я та сприяє секторальній інтеграції України з ЄС. / [ratified](#) on 12/01/2023 the Agreement on the accession of Ukraine to the EU4Health program, which aims to support the Ukrainian health care system and promotes the sectoral integration of Ukraine with the EU.

на виконання рекомендацій Європейської комісії щодо набуття Україною статусу країни-кандидата в ЄС / in order to fulfill the recommendations of the European Commission regarding granting Ukraine the status of the EU candidate country:

- прийняла 13/12/2022 [Закон](#) про національні меншини (спільноти), що спрямований на закріплення у законодавстві права на самоідентифікацію, користування мовами національних меншин (спільнот), на освіту, на участь у політичному, економічному, соціальному та культурному житті. / adopted on 13/12/2022 the [Law](#) on national minorities (communities) of Ukraine, which enshrines the right to self-identification, the use of languages of national minorities (communities), to education, to participation in political, economic, social and cultural life.
- прийняла 13/12/2022 [Закон](#) про медіа, що спрямований на забезпечення реалізації права на отримання різнобічної та достовірної інформації, на забезпечення плюралізму думок і вільного поширення інформації. / adopted on 13/12/2022 the [Law](#) on Media, aimed at ensuring the realisation of the right to receive versatile and reliable information, pluralism of opinions and free dissemination of information.
- прийняла 13/12/2022 [Закон](#) про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України на конкурсних засадах. Закон створює новий спеціальний орган – Дорадчу групи експертів, який буде сприяти суб'єктам, які призначають суддів КСУ, у оцінці моральних якостей і рівня компетентності в сфері права кандидатів на посаду судді КСУ. / adopted on 13/12/2022 the [Law](#) on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Improving the Procedure for Selecting Candidates for the Position of Judge of the Constitutional Court of Ukraine on a Competitive Basis. The law creates a new special body - the Advisory Expert Group, which will assist the entities that appoint judges of the KSU in assessing the

moral qualities and level of competence in the field of law of candidates for the position of KSU judge.

- **Кабінет Міністрів України / Cabinet of Ministers of Ukraine:**

- схвалив 9/12/2022 [Стратегію](#) комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року, якою були визначені завдання та цільові аудиторії інформаційно-комунікаційної роботи на підтримку європейського державного курсу, а також затверджений операційний план. / approved on 9/12/2022 the Communication [Strategy](#) on European Integration of Ukraine for the period until 2026, which defined the tasks and target audiences of information and communication work in support of the state European course, as well as approved the operational plan.
- схвалив 9/12/2022 [Водну стратегію](#) України до 2050 року та операційний план з її реалізації до 2024 року, що слідує Угоді про асоціацію між Україною та ЄС та Резолюції Генеральної Асамблеї ООН: Глобальні цілі сталого розвитку до 2030 року. / approved on 9/12/2022 the [Water Strategy](#) of Ukraine until 2050 and the operational plan for its implementation until 2024, following the Association Agreement between Ukraine and the EU and the UN General Assembly Resolution: Global Sustainable Development Goals until 2030.
- The Council of the EU [acknowledged](#) in its conclusions of 13/12/2022 “the considerable efforts that Ukraine demonstrated in the recent months towards meeting the objectives underpinning its candidate status for EU membership” and invited the Commission to prepare a roadmap outlining next steps to ease Ukraine’s access to the EU Single Market. / Рада ЄС у своєму висновку від 13/12/2022 [визнала](#) «значні зусилля, які Україна продемонструвала протягом останніх місяців для досягнення цілей, що лежать в основі її статусу кандидата на членство в ЄС», і запросила Комісію підготувати дорожню карту з окресленням наступних кроків для полегшення доступу України до Єдиного ринку ЄС.

Важливі публікації / Remarkable publications:

- [Ukrainian Justice Matrix](#): Assessment of the Ukrainian Justice System under the EU Justice Scoreboard 2022 Methodology
- [Вступний іспит для України](#): що маємо зробити для виконання рекомендацій ЄС.
- 3DCFTAs Project: [EU Policy Governance mechanisms](#) of Georgia, Moldova and Ukraine – initially politically under-invested and legally overloaded, now their time has come.

II. RECENT DEVELOPMENTS AND ANALYSES IN EU LAW / ОСТАННІ ЗМІНИ ТА АНАЛІЗ ПРАВА ЄС

This part of the review follows well established [systematization of EU legislation](#), even if not in every reporting period there will be substantial or relevant developments in each chapter

01 GENERAL, FINANCIAL AND INSTITUTIONAL MATTERS / ЗАГАЛЬНІ, ФІНАНСОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

-

02 CUSTOMS UNION AND FREE MOVEMENT OF GOODS / МИТНИЙ СОЮЗ ТА ВІЛЬНИЙ РУХ ТОВАРІВ

- **EU Single Window Environment for Customs.** The European Parliament and the Council adopted [Regulation](#) 2022/2399 of 23/11/2022 (published 09/12/2022) establishing the European Union Single Window Environment for Customs, that provides an integrated set of interoperable electronic services, at Union and national level through the European Union Customs Single Window Certificates Exchange System, to support interaction and enhance information exchange between the national single window environments for customs and the Union non-customs systems. It lays down rules for the national single window environments for customs and rules on digital administrative cooperation and information sharing through interoperable data sets, within the EU Single Window Environment for Customs. **Єдине вікно ЄС для митних органів.** Європейський парламент і Рада прийняли [Регламент](#) 2022/2399 від 23.11.2022 (опубліковано 09.12.2022) про запровадження єдиного вікна Європейського Союзу для митних органів, яке забезпечує інтегрований набір сумісних електронних послуг на рівні Союзу та національному рівні через Систему обміну сертифікатами митного єдиного вікна ЄС для підтримки взаємодії та покращення обміну інформацією між національними середовищами єдиного вікна для митних і немитних систем Союзу. Він встановлює правила для національних митних систем «єдиного вікна» та правила цифрового адміністративного співробітництва і обміну інформацією через сумісні набори даних у рамках митної системи єдиного вікна ЄС.
- **Advertising of medicinal products.** The Court of Justice ruled that the concept of 'advertising of medicinal products' covers any form of door-to-door information, canvassing activity or inducement designed to promote the prescription, supply, sale or consumption of unspecified medicinal products. The dissemination of information that encourages the purchase of medicines by justifying the need for such a purchase on the basis of the price, by announcing a special sale, or by offering a sale that is bundled together with the sale of other medicinal products or other products, such as that

prohibited by the national provision challenged before the referring court, has a promotional purpose. Dissemination of information consequently falls within the concept of 'advertising of medicinal products', even where that information does not refer to a specific medicinal product, but to unspecified medicinal products. Member States are nevertheless obliged to prohibit the inclusion, in advertising to the public of medicinal products which are neither subject to medical prescription nor reimbursed, of material which is of such a nature as to promote the irrational use of such medicinal products. The Latvian law banning the advertising of medicinal products on the basis of price, special sales or bundled sales of medicinal products and other products is compatible with EU law. See [Judgment](#) of the Court in Case C-530/20 "EUROAPTEKA" of 22.12.2022.

 Реклама лікарських засобів. Суд ЄС постановив, що поняття «реклами лікарських засобів» охоплює будь-яку форму інформації «від дверей до дверей», агітаційної діяльності або спонукання, спрямованих на сприяння призначенню, постачанню, продажу чи споживанню невизначених лікарських засобів. Розповсюдження інформації, яка спонукає до купівлі лікарських засобів шляхом обґрунтування необхідності такої закупівлі на основі ціни, оголошення про спеціальний розпродаж або пропонування розпродажу в комплексі з продажем інших лікарських засобів чи іншої продукції, як-от те, що заборонено національним положенням, яке оскаржується в суді, що посилається, має рекламну мету. Отже, поширення інформації підпадає під поняття «реклами лікарських засобів», навіть якщо ця інформація стосується не конкретного лікарського засобу, а невизначених лікарських засобів. Держави-члени, незважаючи на це, зобов'язані заборонити включення в рекламу лікарських засобів, які не відпускаються за рецептом і не відшкодовуються, матеріалів, які є такими, що сприяють нераціональному використанню таких лікарських засобів. Закон Латвії, який забороняє рекламу лікарських засобів на основі ціни, спеціальний продаж або пакетний продаж лікарських засобів та інших продуктів, відповідає законодавству ЄС. Див. [Рішення](#) Суду у справі C-530/20 "EUROAPTEKA" від 22.12.2022.

03 AGRICULTURE / СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

- **Phytosanitary protection.** On January 19, 2023 the Court of Justice has issued a preliminary ruling in Case [C-162/21 Pesticide Action Network Europe and Others](#) concerning the explicit prohibition for Member States to put on market and use seeds treated with phytopharmaceutical products containing neonicotinoids. In 2018, taking into the account the risks for bees deriving from seeds treated with neonicotinoids, the Commission has issued two implementing regulations establishing very strict

interdictions to market and use such active substances, except for cultures that stay in greenhouses (Commission Implementing Regulations (EU) 2018/784 and 2018/785). However, Belgian authorities have relied on the derogatory and temporary regime set out in Art 53 (1) of the Regulation No 1107/2009 to issue six permits allowing use of neonicotinoids for treatment of certain cultures, including those planted in the open air that were subsequently contested in the national court. The Court of Justice has underlined that exceptional circumstances provided in Art 53(1) of the Regulation No 1107/2009 do not allow Member States to derogate from the EU rules that explicitly ban such pesticides from marketing and use. Such conclusion derives also from the obligation of every Member State to apply all necessary measures to promote low pesticide input pest management, whenever possible prioritizing non-chemical methods. /

 Фітосанітарний захист. 19 грудня 2023 року Суд ЄС видав попереднє рішення у справі [C-162/21 Pesticide Action Network Europe та Інші](#) щодо прямої заборони Державам-членам ЄС дозволяти продаж на ринку та використання насіння, обробленого фітофармацевтичними препаратами, що містять неонікотиноїди. У 2018 році, з огляду на ризики для бджіл від насіння, обробленого неонікотиноїдами, Європейська Комісія видала два імплементаційні регламенти, що встановлюють суворі заборони щодо продажу на ринку та використання цих діючих речовин, окрім їх застосування до тепличних культур (Імплементаційні Регламенти Комісії (ЄС) 2018/784 та 2018/785). Однак, органи влади Бельгії скористалися режимом тимчасового відступу, передбаченого у ст. 53(1) Регламенту № 1107/2009, для видачі шести дозволів на використання неонікотиноїдів для деяких культур, зокрема для тих культур, що вирощуються на відкритому повітрі, що в подальшому було оскаржено в національному суді. Суд ЄС підкреслив, що виняткові обставини, передбачені у ст. 53(1) Регламенту №1107/2009 не дозволяють Державам-членам відступати від правил ЄС, які прямо забороняють продаж та використання таких пестицидів. Також цей висновок базується на обов'язку кожної Держави-члена ЄС використовувати усі необхідні заходи для підтримки низького застосування пестицидів для боротьби зі шкідниками, за будь-якої можливості надаючи перевагу нехімічним методам.

04 FISHERIES / РИБАЛЬСТВО

-

05 FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS AND SOCIAL POLICY / СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

- **Equal treatment in employment and occupation.** The Court of Justice ruled that sexual orientation cannot be a reason to refuse to conclude a contract with a self-employed worker. The Council Directive 2000/78/EC on equal treatment in employment and occupation, which covers a wide range of occupational activities, establishes a general framework for combatting discrimination based, inter alia, on sexual orientation. See [Judgment](#) in Case C-356/21 "TP" of 12.01.2023 / **Рівне ставлення у працевлаштуванні та обійманні посади.** Суд ЄС постановив, що сексуальна орієнтація не може бути підставою для відмови в укладенні контракту з самозайнятим працівником. Директива Ради 2000/78/ЄС про рівне ставлення у сфері зайнятості та професій, яка охоплює широкий спектр професійної діяльності, встановлює загальні рамки для боротьби з дискримінацією, заснованою, зокрема, на сексуальній орієнтації. Див. [Рішення](#) у справі C-356/21 "TP" від 12.01.2023.
- **Temporary agency workers.** The Court of Justice ruled that where the social partners, by means of a collective agreement, authorise differences in treatment with regard to basic working and employment conditions to the detriment of temporary agency workers, that collective agreement must, in order to respect the overall protection of the temporary agency workers concerned, afford them, in return, advantages in terms of basic work and employment conditions for which are such as to compensate for the difference in treatment they suffer. Accordingly, those collective agreements must be amenable to effective judicial review in order to determine whether the social partners have complied with their obligation to respect that protection. See [Judgment](#) in Case C-311/21 "TimePartner Personalmanagement" of 15.12.2022. **Тимчасові працівники.** Суд ЄС визначив, що якщо соціальні партнери за допомогою колективного договору допускають відмінності в ставленні до основних умов праці та зайнятості на шкоду тимчасовим працівникам, цей колективний договір повинен, щоб поважати загальний захист, надати тимчасовим працівникам переваги щодо основної роботи та умов працевлаштування, які компенсують різницю у ставленні, від якої вони страждають. Відповідно, ці колективні договори повинні підлягати ефективному судовому перегляду, щоб визначити, чи соціальні партнери дотримуються свого зобов'язання забезпечувати такий захист. Див. [Рішення](#) у справі C-311/21 «TimePartner Personalmanagement» від 15.12.2022.
- **Cross-border workers.** The Court of Justice ruled that Article 45 TFEU and Article 7 of Regulation (EU) No 492/2011, which aim to ensure equal treatment between workers, preclude legislation of a host Member State which provides that grant, to the surviving partner of a partnership that was validly entered into and registered in another Member State, of a survivor's pension due on account of the exercise, in the first Member State, of

a professional activity by the deceased partner, is subject to the condition that the partnership was first recorded in the register kept by that State. According to the Court, that legislation is liable to place nationals of other Member States at a disadvantage and establish unequal treatment indirectly based on nationality. See [Judgment](#) in Case C-731/21 "Caisse nationale d'assurance pension" of 08.12.2022. **Транскордонні працівники.** Суд ЄС постановив, що таким, що не відповідає ст. 45 ДФЄС і ст. 7 Регламенту 492/2011, які спрямовані на забезпечення рівного ставлення до працівників, є положення законодавства приймаючої держави-члена, яке передбачає надання соціальної допомоги у формі пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок здійснення професійної діяльності померлим партнером в іншій державі-члені, для особи, що пережила свого партнера (подружжя), відносини з яким були оформлені та зареєстрована в іншій державі-члені, за якими такі виплати можуть здійснюватися за умови, що партнерство раніше було зареєстровано в реєстрі цієї держави. На думку Суду, це законодавство може поставити громадян інших держав-членів у невідгідне становище та становити нерівне ставлення опосередковано на основі громадянства. Див. [Рішення](#) у справі C-731/21 «Caisse nationale d'assurance pension» від 08.12.2022.

06 RIGHT OF ESTABLISHMENT AND FREEDOM TO PROVIDE SERVICES / ПРАВО НА ЗАСНУВАННЯ ТА СВОБОДА НАДАВАТИ ПОСЛУГИ

- **Prohibition on restrictions to the freedom to provide services.** The Court of Justice ruled that the obligation to collect and communicate to the tax authorities data does not contravene the prohibition laid down in Article 56 TFEU since it is applicable to all operators exercising their activity on the national territory. The obligation to withhold tax at source on the payments made may be regarded as prohibiting, impeding or rendering less attractive the exercise of the freedom to provide services. The obligation to appoint a tax representative in Italy applies however, for its part, only to certain providers of property intermediation services without a permanent establishment in Italy, since that obligation requires them to take steps but also to bear the cost of paying that representative. That obligation must thus be regarded as a restriction on the freedom to provide services prohibited by Article 56 TFEU. Although that tax measure pursues the legitimate objective of ensuring the effective collection of tax, which may be capable of justifying a restriction on the freedom to provide services, it nevertheless exceeds what is necessary to achieve that objective. See [Judgment](#) in Case C-83/21 "Airbnb Ireland and Airbnb Payments UK" of 22.12.2022 / **Заборона обмежень на свободу надання послуг.** Суд ЄС постановив, що зобов'язання збирати та передавати дані

податковим органам не суперечить забороні, викладеній у статті 56 ДФЄС, оскільки воно застосовується до всіх операторів, які здійснюють свою діяльність на національній території. Зобов'язання щодо стягнення податку з платежів може розглядатися як заборона, перешкоджання або зменшення привабливості здійснення свободи надання послуг. Зобов'язання призначити податкового представника в Італії, однак, застосовується, зі свого боку, лише до певних постачальників послуг із посередництва у сфері нерухомості без постійного представництва в Італії, оскільки це зобов'язання вимагає від них вжити заходів, а також нести витрати на оплату цього представника. Таким чином, це зобов'язання слід розглядати як обмеження свободи надання послуг, яке заборонено статтею 56 ДФЄС. Незважаючи на те, що цей податковий захід переслідує законну мету забезпечення ефективного збору податків, що може бути здатним виправдати обмеження свободи надання послуг, він, тим не менш, перевищує те, що необхідно для досягнення цієї мети. Див. [Рішення](#) у справі C-83/21 «Airbnb Ireland and Airbnb Payments UK» від 22.12.2022.

07 TRANSPORT POLICY / ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

-

08 COMPETITION POLICY / ПОЛІТИКА У СФЕРІ КОНКУРЕНЦІЇ

- **State aid.** The Court of Justice ruled that there are two alternative criteria enabling the identification of 'State resources', whose mobilisation is required for there to be 'State aid' within the meaning of Article 107(1) TFEU: these are either funds financed by a levy or other compulsory surcharges under national legislation and managed and apportioned in accordance with that legislation, or sums which constantly remain under public control. Classification as 'State aid' is not subject to the condition that the market concerned has first been fully liberalised. The establishment as such of State aid cannot result from a judicial decision. That establishment entails a decision as to the appropriate course of action which falls outside the scope of a court's powers and obligations. See [Judgment](#) in Joined Cases C-702/20 "DOBELES HES" and C-17/21 "GM" of 12.01.2023. **Державна допомога.** Суд ЄС визначив, що є два альтернативні критерії, що дозволяють ідентифікувати «державні ресурси», мобілізація яких необхідна для того, щоб існувала «державна допомога» у значенні статті 107(1) ДФЄС: це або кошти, що фінансуються за рахунок збору, або інших обов'язкових додаткових платежів відповідно до національного законодавства та управляються та розподіляються відповідно до цього законодавства, або кошти, які постійно залишаються під

громадським контролем. Класифікація як «державна допомога» не залежить від умови, що відповідний ринок спочатку було повністю лібералізовано. Встановлення державної допомоги як такої не може бути результатом судового рішення. Таке встановлення тягне за собою рішення щодо належного порядку дій, яке виходить за межі повноважень і обов'язків суду. Див. [Рішення](#) в об'єднаних справах C-702/20 "DOBELES HES" та C-17/21 "GM" від 12.01.2023.

- **Abuse of a dominant position.** By its judgment, the Court of Justice set out the detailed rules for the implementation of the prohibition of abuse of a dominant position referred to in Article 102 TFEU in relation to a dominant undertaking whose distribution network is organised exclusively on a contractual basis and the Court clarified, in that context, the burden of proof borne by the national competition authority. The Court of Justice ruled that exclusivity clauses in distribution contracts must be capable of having exclusionary effects. The competition authority is obliged to assess that actual capacity to exclude by also taking into account the evidence submitted by the undertaking in a dominant position. See [Judgment](#) in Case C-680/20 "Unilever Italia Mkt. Operations" of 19.01.2023. **Зловживання домінуючим становищем.** У своєму рішенні Суд ЄС встановив детальні правила щодо застосування заборони зловживання домінуючим становищем, про яку йдеться у статті 102 ДФЕС, стосовно домінуючого підприємства, дистриб'юторська мережа якого організована виключно на договірній основі, і Суд уточнив, що в цьому контексті тягар доведення несе національний орган з питань конкуренції. Суд постановив, що положення про ексклюзивність у дистриб'юторських контрактах повинні мати виключаючий ефект. Антимонопольний орган зобов'язаний оцінити цю фактичну здатність виключити, також беручи до уваги докази, надані підприємством, яке займає домінуюче становище. Див. [Рішення](#) у справі C-680/20 "Unilever Italia Mkt. Operations" від 19.01.2023.
- **Damages for infringements of the competition law.** The Court of Justice ruled that a national court may order the disclosure of evidence for the purpose of proceedings for damages connected with an alleged infringement of competition law, even if the proceedings have been stayed owing to the Commission's initiation of an investigation concerning the same infringement. That court must, however, ensure that the disclosure of evidence is actually necessary and proportionate for the purpose of the action for damages. See [Judgment](#) in case C-57/21 "RegioJet" of 12.01.2023. **Відшкодування у конкурційному праві.** Суд постановив, що національний суд може вимагати розкриття доказів для цілей провадження щодо відшкодування збитків, пов'язаних із імовірним порушенням законодавства про конкуренцію, навіть якщо провадження було призупинено через початок розслідування Європейської Комісії

щодо того самого порушення. Цей суд, однак, повинен переконатися, що розкриття доказів є дійсно необхідним і пропорційним для цілей позову про відшкодування збитків. Див. [Рішення](#) у справі C-57/21 "RegioJet" від 12.01.2023.

- **New [Regulation 2022/2560 on foreign subsidies distorting the internal market of 14.12.2022](#)** shall protect the Single Market from the negative impact of financial contributions from non-EU authorities to companies active in the EU. Namely, the Commission has three tools to target the foreign investments potentially distorting competition in the EU: two *ex-ante* notification obligations (for certain concentrations and public procurement procedures when the acquirer or bidder receives financial contribution from non-EU governments or public authorities), and one general investigation tool when the Commission can initiate an investigation into any type of economic activity or market situation if the foreign subsidy is involved. The Regulation establishes a range of structural and non-structural remedies to redress the distortion of competition. For instance, repayment of subsidy, divestment of certain assets, prohibition of certain market behavior, etc. / **Новий [Регламент 2022/2560 щодо закордонних субсидій, які спотворюють внутрішній ринок, від 14.12.2022](#)** спрямований на захист Єдиного ринку ЄС від негативного впливу фінансування органів влади держав, що не є членами ЄС, на користь компаній, які активні у ЄС. А саме, Європейська Комісія отримала три правові інструменти для виявлення іноземних інвестицій, що потенційно спотворюють конкуренцію в ЄС: два випадки обов'язкового попереднього повідомлення (для деяких видів концентрацій та публічних закупівель, коли набувач або учасник торгів отримує фінансові засоби від урядів або органів влади держав, що не є членами ЄС), а також один загальний інструмент розслідування, за яким Комісія може ініціювати розслідування будь-якої економічної діяльності або ситуації на ринку за наявності закордонної фінансової допомоги. Регламент впроваджує низку структурних та неструктурних засобів виправлення спотворення конкуренції. Наприклад, виплата отриманої фінансової допомоги, відчуження певних активів, заборона певної ринкової поведінки тощо.

09 TAXATION / ОПОДАТКУВАННЯ

- **Global minimum level of taxation.** The Council of the European Union adopted a [Directive 2022/2523 \(14/12/2022\)](#) on ensuring a global minimum level of taxation for multinational enterprise groups and large-scale domestic groups in the Union. It establishes common measures for the minimum effective taxation of multinational enterprise (MNE) groups and large-scale domestic groups in the form of an income inclusion rule (IIR) in accordance with which a parent entity of an MNE group or of a large-

scale domestic group computes and pays its allocable share of top-up tax in respect of the low-taxed constituent entities of the group; and an undertaxed profit rule in accordance with which a constituent entity of an MNE group has an additional cash tax expense equal to its share of top-up tax that was not charged under the IIR in respect of the low-taxed constituent entities of the group. **Глобальний мінімальний рівень оподаткування.** Рада Європейського Союзу прийняла [Директиву 2022/2523](#) (14.12.2022) про забезпечення глобального мінімального рівня оподаткування для багатонаціональних груп підприємств і великих внутрішніх груп у Союзі. Вона встановлює спільні заходи щодо мінімального ефективного оподаткування груп багатонаціональних підприємств (ГБП) і великих національних груп у формі правил включення доходу (ПВД), відповідно до якого материнська організація групи ГБП або великомасштабна національна група розраховує та сплачує свою розподілену частку додаткового податку щодо суб'єктів групи з низьким рівнем оподаткування; правила заниженого оподаткування прибутку, відповідно до якого юридична особа, що входить до складу групи ГБП, має додатковий грошовий податок, що дорівнює її частці додаткового податку, який не стягувався відповідно до ПВД щодо суб'єктів господарювання групи з низьким рівнем оподаткування.

- **Administrative cooperation in the field of taxation.** The Court of Justice ruled that the obligation for a lawyer to inform other intermediaries involved is not necessary and infringes the right to respect for communications with his or her client. All the other intermediaries involved in such planning, and the taxpayer him- or herself, are subject to that reporting obligation, which makes it possible to ensure that the tax authorities are informed. The tax authorities may, after receiving such information, request additional information directly from the relevant taxpayer, who will then be able to consult his or her lawyer for assistance. The tax authorities may also conduct an audit of that taxpayer's tax situation. See [Judgment](#) in Case C-694/20 "Orde van Vlaamse Balies and Others" of 08.12.2022. **Адміністративне співробітництво у сфері оподаткування.** Суд ЄС роз'яснив, що обов'язок адвоката інформувати інших залучених посередників не є необхідним і порушує право на повагу до спілкування з його або її клієнтом. Усі інші посередники, залучені до такого планування, та сам платник податків підлягають такому обов'язку звітування, що дає змогу забезпечити інформування податкових органів. Податкові органи можуть, отримавши таку інформацію, запросити додаткову інформацію безпосередньо від відповідного платника податків, який потім зможе звернутися за допомогою до свого юриста. Податкові органи також можуть провести перевірку податкової ситуації цього платника податків. Див. [Рішення](#) у справі C-694/20 «Orde van Vlaamse Balies and Others» від 08.12.2022.

10 ECONOMIC AND MONETARY POLICY AND FREE MOVEMENT OF CAPITAL / ЕКОНОМІЧНА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

- **Prudential supervision of credit institutions.** On December 7, 2022 the General Court adjudicated in three cases ([T-275/19](#), [T-301/19](#), [T-330/19](#)) brought by PNB Banka AS (a Latvian bank) against European Central Bank (ECB). The General Court confirmed that the ECB is entitled to conduct an on-site inspection for the “less significant” credit institutions. The General Court has also stated that the ECB can oppose the decision of acquisition of one credit institution by another on the basis of the criterion of financial soundness of the proposed acquirer without demonstrating that the proposed acquisition would have a material adverse effect compared with a situation in which that acquisition is not carried out. Finally, the General Court ruled that the acquisition of a credit institution may be opposed on the basis of one or more criteria set out in Directive 2013/36/EU without the need for the ECB to assess all of them. / **Пруденційний нагляд за кредитними установами.** 7 грудня 2022 року Загальний суд виніс рішення у трьох справах ([T-275/19](#), [T-301/19](#), [T-330/19](#)), ініційованих латвійським банком PNB Banka AS проти Європейського Центрального Банку (ЄЦБ). Загальний суд підтвердив, що ЄЦБ уповноважений проводити виїзні перевірки щодо “менш значних” кредитних установ. Загальний Суд також визначив, що ЄЦБ може заперечити проти рішення про поглинання однієї кредитної установи іншою на основі критерію фінансової спроможності запропонованого набувача без необхідності продемонструвати, що запропоноване поглинання матиме значний негативний ефект у порівнянні із ситуацією, коли таке поглинання не відбудеться. Наостанок, Загальний Суд постановив, що поглинання кредитної установи може бути заборонене на основі одного або кількох критеріїв, визначених у Директиві 2013/36/ЄС, без необхідності аналізу їх усіх з боку ЄЦБ.

11. EXTERNAL RELATIONS / ЗОВНІШНІ ЗНОСИНИ

- **EU Enlargement.** The Council approved (13/12/2022) [Conclusions](#) on EU Enlargement and Stabilisation and Association Process. The Conclusions assess the situation in each of the EU candidates and partners, set out guidelines on reform priorities, and reaffirm the Council's commitment to the EU's enlargement policy. A strong focus is put on fundamental reforms in the areas of the rule of law, fundamental rights, economic development and competitiveness, strengthening of democratic institutions and public administration reform. / **Розширення ЄС.** Рада ЄС ухвалила (13.12.2022) Висновки щодо розширення ЄС та процесу стабілізації та асоціації. У [Висновках](#) оцінюється ситуація в кожній із держав-кандидаток і країн-партнерів ЄС, встановлюються

керівні принципи щодо пріоритетів реформ і підтверджується прихильність Ради до політики розширення ЄС. Велика увага приділяється фундаментальним реформам у сферах верховенства права, основних прав, економічного розвитку та конкурентоспроможності, зміцненню демократичних інститутів і реформі державного управління.

- **Macro-financial assistance to Ukraine.** The European Parliament and the Council adopted (14/12/2022) [Regulation](#) 2022/2463 establishing an instrument for providing support to Ukraine for 2023 (macro-financial assistance +). The general objective of the Instrument shall be to provide short-term financial relief to Ukraine in a predictable, continuous, orderly and timely manner, financing of rehabilitation and initial support towards post-war reconstruction, where appropriate, with a view to supporting Ukraine on its path towards European integration. The Regulation establishes a set of financial support to Ukraine in the form of loans, non-repayable support and an interest rate subsidy. It lays down the objectives of the Instrument, its financing, the forms of Union funding under it and the rules for providing such funding. **Макро-фінансова допомога Україні.** Європейський Парламент та Рада прийняли (14.12.2022) [Регламент](#) 2022/2463 про встановлення інструменту надання підтримки Україні на 2023 рік (макрофінансова допомога +). Загальною метою Інструменту є надання короткострокової фінансової допомоги Україні передбачуваним, безперервним, упорядкованим і своєчасним шляхом, фінансування відновлення та початкової підтримки післявоєнної відбудови, де це доречно, з метою підтримки України на її шляху до євроінтеграції. Регламент встановлює інструмент фінансової підтримки для України у вигляді позик, безповоротної підтримки та субсидії процентної ставки. Він визначає цілі Інструменту, його фінансування, форми фінансування Союзу в рамках нього та правила надання такого фінансування.
- **Participation of Kosovo in BEREC.** The EUI Court of Justice annulled the Commission's decision allowing Kosovo to participate in the Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC), which is a forum for cooperation among national regulatory authorities (NRAs) and between NRAs and the European Commission and is responsible for developing the internal market for electronic communications networks and services. The Court of Justice, referring to the advisory opinion of the International Court of Justice of 22 July 2010 on the Kosovo declaration of independence, nevertheless considered that Kosovo may be treated in the same way as a 'third country', within the meaning of the BEREC Regulation, without infringing international law. However, that annulment is unrelated to the fact that Kosovo is not recognised as a sovereign State by the European Union and by several Member States. See [Judgment](#) in Case C-632/20 P "Spain v Commission" of 17.01.2023. **Участь Косова в BEREC.** Суд ЄС скасував рішення Європейської Комісії, яке давало право Косову брати участь в Органі

європейських регуляторів електронних комунікацій (BEREC), який є форумом для співпраці між національними регулятивними органами (НРО), а також між НРО та Європейською комісією та відповідає за розробку внутрішнього ринку електронних комунікаційних мереж і послуг. Суд ЄС, посилаючись на Консультативний висновок Міжнародного суду ООН від 22 липня 2010 року щодо декларації незалежності Косова, тим не менше вважає, що Косово можна розглядати так само, як «третю країну» за значенням Регламенту BEREC, не порушуючи міжнародного права. Однак це скасування не пов'язане з тим фактом, що Косово не визнається як суверенна держава Європейським Союзом і кількома його державами-членами. Див. [Рішення](#) у справі C-632/20 P «Іспанія проти Комісії» від 17.01.2023.

- “Суд ЄС скасував дозвіл на участь Косова в європейському органі після позову Іспанії”, [стаття](#) в “Європейській правді” від 17.01.2023.

12. ENERGY / ЕНЕРГЕТИКА

- **Carbon removals.** The European Commission presented (30/11/2022) its [Proposal](#) for a Regulation establishing a Union certification framework for carbon removals, namely as for storage of atmospheric or biogenic carbon within geological carbon pools, biogenic carbon pools, long-lasting products and materials, and the marine environment, or the reduction of carbon release from a biogenic carbon pool to the atmosphere. The objective of this Regulation is to facilitate the deployment of carbon removals by operators or groups of operators. To that end, this Regulation establishes a voluntary Union framework for the certification of carbon removals by laying down quality criteria for carbon removal activities that take place in the Union; rules for the verification and certification of carbon removals; rules for the functioning and recognition by the Commission of certification schemes. / **Видалення вуглецю.** Європейська комісія представила (30/11/2022) [проект](#) регламенту, що запроваджує систему сертифікації Європейського Союзу із видалення вуглецю, а саме щодо зберігання атмосферного або біогенного вуглецю в геологічних вуглецевих резервуарах, біогенних вуглецевих басейнах, довговічних продуктах і матеріалах, а також морському середовищі, або зменшення викиду вуглецю з біогенного вуглецевого резервуару в атмосферу. Метою цього Регламенту є сприяння розгортанню видалення вуглецю операторами або групами операторів. З цією метою запропонований Регламент встановлює добровільну систему для сертифікації видалення вуглецю на рівні ЄС, встановлюючи критерії якості діяльності з видалення вуглецю, яка здійснюється в Союзі; правила перевірки та сертифікації видалення вуглецю; правила функціонування та визнання Європейською Комісією схем сертифікації.

13. INDUSTRIAL POLICY AND INTERNAL MARKET / ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ТА ВНУТРІШНІЙ РИНОК

- On December 19, 2022 the Commission issued the [legislative proposal](#) to revise the **Regulation (EU) N1272/2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures** (the CLP Regulation). In particular, the proposal to revise the CLP Regulation simplifies and enhances the rules on labelling, for instance, it introduces the minimal font size to label the chemicals. Another important amendment concerns the first ever specific rules on refillable chemical products for the consumer to buy and use chemical products in bulk in a safe way. In addition, the Commission has adopted a [Delegated Act](#) that introduces new hazard classes under the CLP Regulation for endocrine disruptors, as well as for chemicals that do not break down in the environment and can accumulate in living organisms, or risk entering and spreading across the water cycle, including drinking water. / 19 грудня 2022 року Європейська Комісія опублікувала [законодавчу пропозицію](#) щодо перегляду **Регламенту (ЄС) №1272/2008 про класифікацію, маркування та упаковку речовин та сумішей (Регламент (ЄС) № 1272/2008)**. Зокрема, пропозиція перегляду Регламенту (ЄС) №1272/2008 спрощує та покращує вимоги щодо маркування хімічних речовин, наприклад, впроваджує вимогу щодо мінімального розміру шрифту для їх маркування. Інша важлива зміна стосується перших спеціальних правил щодо хімічних засобів повторного наповнення, що дозволить споживачу безпечно купувати та використовувати хімічні засоби в оптовому обсязі. Додатково, Європейська Комісія прийняла [Делегований Акт](#), що впроваджує нові класи небезпеки для ендокринних дизрапторів в рамках Регламенту (ЄС) № 1272/2008, а також для хімічних речовин, що не розкладаються в довкіллі та можуть накопичуватися в живих організмах, або щодо яких існує ризик потрапляння в колообіг води, зокрема питної.
- **Counterfeit product at an online marketplace.** On December 22, 2022 the Court of Justice has issued a preliminary ruling in joint cases [C-148/21 and C-184/21](#) Louboutin vs Amazon concerning the advertising of shoes with red soles (identical sign as a protected Louboutin trade mark) sold by third parties via Amazon's online marketplace. The claimant argues that Amazon is not a neutral actor, because it provides supplementary services to third parties, such as advertising, stockage and delivery. With this regard the Court has ruled out that Article 9(2)(a) of Regulation (EU) 2017/1001 on the European Union trade mark must be interpreted as meaning that "the operator of an online sales website incorporating an online marketplace may be regarded as itself using a sign which is identical with an EU trade mark of another person for goods which are identical with those for which that trade mark is registered, where third-party sellers offer for sale, on

that marketplace, without the consent of the proprietor of that trade mark, such goods bearing that sign, if a well-informed and reasonably observant user of that site establishes a link between the services of that operator and the sign at issue, which is in particular the case where, in view of all the circumstances of the situation in question, such a user may have the impression that that operator itself is marketing, in its own name and on its own account, the goods bearing that sign.” / **Фальсифікований товар на електронному торговельному майданчику.** 22 грудня 2022 року Суд ЄС виніс попереднє рішення в об'єднаних справах [C-148/21](#) та [C-184/21](#) Louboutin проти Amazon щодо рекламування взуття з червоними підшвами (ідентичний до захищеної торговельної марки Louboutin знак), які продавалися третіми особами через електронну торговельну платформу Amazon. Позивач стверджував, що Amazon не є нейтральним оператором, оскільки надає додаткові послуги третім особам, такі як реклама, зберігання та доставка. З огляду на це Суд постановив, що ст. 9(2)(a) Регламенту (ЄС) 2017/1001 про торговельну марку ЄС слід тлумачити таким чином, що “оператор вебсайту для продажів через інтернет, що включає електронний торговельний майданчиком, може вважатися таким, що сам використовує знак, ідентичний до торговельної марки ЄС іншої особи, для товарів, ідентичних до тих товарів, щодо яких така торговельна марка зареєстрована, якщо треті особи-продавці пропонують до продажу на такому електронному торговельному майданчику без дозволу власника такої торгової марки такі товари з вказаним знаком, за умови, що добре проінформований та достатньо спостережливий користувач сайту встановлює зв'язок між послугами оператора та відповідним знаком, що особливо відбувається у випадку, коли користувач має враження, що це оператор особисто, від свого імені та за власний рахунок, пропонує до продажу товари, що містять такий знак”.

14. REGIONAL POLICY AND COORDINATION OF STRUCTURAL INSTRUMENTS / РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

-

15. ENVIRONMENT, CONSUMERS AND HEALTH PROTECTION / ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ, ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- **Lawyers' fees.** The Court of Justice ruled that a term in a contract for the provision of legal services concluded between a lawyer and a consumer which sets the price on the basis of an hourly rate, without including any further details, does not satisfy the requirement of being drafted in plain intelligible language. The national court may restore

the situation in which the consumer would have been in the absence of an unfair term, leaving the seller or supplier without any remuneration for the services provided. See [Judgment](#) in Case C-395/21 "D.V. v M.A." of 12.01.2023. 🇺🇦 **Гонорари адвокатів.** Суд ЄС постановив, що умова договору про надання юридичних послуг, укладеного між адвокатом і споживачем, яка встановлює ціну на основі погодинної ставки без включення будь-яких додаткових деталей, не відповідає вимозі щодо складання простою зрозумілою мовою. Національний суд може ухвалити рішення про відновлення правового становища, в якому перебував споживач за відсутності несправедливої умови, залишивши продавця чи постачальника без будь-якої винагороди за надані послуги. Див. [рішення](#) у справі C-395/21 "D.V. проти M.A." від 12.01.2023.

- 🇬🇧 **Reduction in the price of travel package contract.** The Court of Justice states that a traveller is entitled to a reduction in the price of his or her package where a lack of conformity of the travel services included in the package is due to restrictions that have been imposed at the travel destination to fight the spread of an infectious disease, such as COVID-19. The Directive 2015/2302 on package travel and linked travel arrangements provides for strict liability on the part of the organiser. See [Judgment](#) in Case C-396/21 "FTI Touristik" of 12.01.2023. 🇺🇦 **Зменшення вартості договору туристичного пакету.** Суд ЄС постановив, що мандрівник має право на зниження ціни свого пакету, якщо невідповідність туристичних послуг, включених до пакету, пов'язана з обмеженнями, які були накладені в пункті призначення для боротьби з поширенням інфекційних захворювань, таких як COVID-19. Директива 2015/2302 про пакетні подорожі та пов'язані з ними організації подорожей передбачає сувору відповідальність з боку організатора. Див. [Рішення](#) у справі C-396/21 "FTI Touristik" від 12.01.2023.

16. SCIENCE, INFORMATION, EDUCATION AND CULTURE / НАУКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ, ОСВІТА І КУЛЬТУРА

-

17. LAW RELATING TO UNDERTAKINGS / ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПІДПРИЄМСТВА

-

18. COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY / СПІЛЬНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКА БЕЗПЕКИ

- 🇬🇧 **Further EU restrictive measures on Russia's energy sector.** The Council decided (03/12/2022) to set an oil price cap for crude oil and petroleum oils and oils obtained from

bituminous minerals (CN code 2709 00) which originate in or are exported from Russia, at USD 60 per barrel (See: [Council Regulation 2022/2367](#), [Commission Implementing Regulation 2022/2368](#), [Council Decision \(CFSP\) 2022/2369](#)). The level of the cap became applicable as of 5 December 2022. The price cap on Russian oil will limit price surges driven by extraordinary market conditions and drastically reduce the revenues Russia has earned from oil after it unleashed its illegal war of aggression against Ukraine. It will also serve to stabilise global energy prices while mitigating adverse consequences on energy supply to third countries. 🇺🇦 **Подальші обмежувальні заходи щодо Росії в енергетичному секторі.** Рада ЄС вирішила (03/12/2022) встановити граничну ціну на нафту для сирової нафти та нафти, отриманої з бітумінозних мінералів (код CN 2709 00), які походять з Росії або експортуються з Росії, на рівні 60 доларів США за барель (див.: [Регламент Ради 2022/2367](#), [Імплементативний Регламент Комісії 2022/2368](#), [Рішення Ради \(CFSP\) 2022/2369](#)). Рівень ліміту почне застосовуватися з 5 грудня 2022 року. Ліміт ціни на російську нафту обмежить стрибки цін, викликані надзвичайними ринковими умовами, і різко зменшить доходи, які Росія отримала від нафти після того, як вона розв'язала свою незаконну агресивну війну проти України. Це також сприятиме стабілізації світових цін на енергоносії, одночасно пом'якшуючи негативні наслідки для постачання енергії до третіх країн.

- 🇬🇧 **9th package of EU sanctions against Russia.** EU Council adopted (16/12/2022) 9th package of economic and individual sanctions in response to Russia's military aggression against Ukraine ([Council Regulation 2022/2474](#), [Council Regulation 2022/2475](#), [Council Implementing Regulation 2022/2476](#), [Council Decision \(CFSP\) 2022/2477](#), [Council Decision \(CFSP\) 2022/2478](#), [Council Decision \(CFSP\) 2022/2479](#)). The new measures included a ban on the export of drone engines; prohibition of export operations with the goods and technologies of dual purpose; prohibition of investments in the mining sector; prohibition of transactions with the Russian Bank for the Development of Regions; the provision of advertising, research and public opinion polling services. He also suspended the organizational broadcasting license of four Russian mass media and imposed EU sanctions on 141 individuals and 49. In total, 1,386 individuals and 171 legal entities are currently on the Union's sanctions list, which lead to a violation of the territorial integrity, sovereignty and independence of Ukraine. 🇺🇦 **9й пакет санкцій Європейського Союзу проти Росії.** ЄС ухвалив (16.12.2022) 9-й пакет економічних та індивідуальних санкцій у відповідь на військову агресію Росії проти України ([Регламент Ради 2022/2474](#), [Регламент Ради 2022/2475](#), [Імплементативний Регламент Ради 2022/2476](#), [Рішення Ради \(CFSP\) 2022/2477](#), [Рішення Ради \(CFSP\) 2022/2478](#), [Рішення Ради \(CFSP\) 2022/2479](#)). Нові заходи охопили заборону на експорт двигунів для дронів; експорт товарів і технологій подвійного призначення; заборону інвестицій в гірничодобувний сектор; заборону операцій з Російським банком розвитку регіонів; заборону надання послуг з реклами, дослідження ринку та опитування громадської думки. ЄС також призупинив дію ліцензій на мовлення ще чотирьох російських ЗМІ

та наклав санкції ще на 141 фізичну та 49 організацій. Загалом на сьогодні у санкційному переліку Союзу перебуває 1386 фізичних та 171 юридична особа, що причетні до порушення територіальної цілісності, суверенітету та незалежності України.

- **Violation of EU restrictive measures as a euro crime.** The European Commission presented (02/12/2022) a [Proposal for a Directive](#) on the definition of criminal offences and penalties for the violation of Union restrictive measures aiming to harmonise relevant national legislation. While the Russian aggression on Ukraine is ongoing, and approaches of the EU member states that are primarily responsible in the implementation of the EU sanctions policy are quite different it is paramount that EU restrictive measures are fully implemented and the violation of those measures does not remain unpunished. The Commission proposal sets out common EU rules, which will make it easier to investigate, prosecute and punish violations of restrictive measures in all Member States alike. / **Порушення обмежувальних заходів ЄС як євро злочин.** Європейська Комісія представила (12.02.2022) [проект Директиви](#) щодо визначення кримінальних правопорушень і покарань за порушення обмежувальних заходів Союзу з метою гармонізації відповідного національного законодавства. З огляду на те, що підходи країн-членів ЄС, які несуть першочергову відповідальність за реалізацію санкційної політики ЄС, є досить різними, в умовах триваючої російської агресії проти України найважливішим є те, щоб обмежувальні заходи ЄС виконувалися в повному обсязі, а порушення цих заходів не залишилися непокараними. Пропозиція Комісії передбачає спільні правила ЄС, які полегшать розслідування, переслідування та покарання за порушення обмежувальних заходів у всіх державах-членах.
- **Russian travel documents issued in Ukraine and Georgia.** The European Parliament and the Council adopted the [Decision](#) 2022/2512 (14/12/2022) on the non-acceptance of travel documents of the Russian Federation issued in Ukraine and Georgia. In particular, Russian travel documents issued in or to persons resident in regions or territories in Ukraine which are occupied by the Russian Federation or breakaway territories in Georgia which at the time of the entry into force of this Decision are not under the control of the Georgian government shall not be accepted as valid travel documents for the purposes either issuing of a visa in accordance with Regulation (EC) No 810/2009 or crossing of the external borders in accordance with Regulation (EU) 2016/399. **Російські проїзні документи, видані в Україні та Грузії.** Європарламент і Рада ухвалили [Рішення](#) 2022/2512 (14.12.2022) про невизнання проїзних документів Російської Федерації, виданих на території України та Грузії. Зокрема, російські проїзні документи, видані в або особам, які проживають в регіонах чи на територіях України, окупованих Російською Федерацією, або на сепаратистських територіях Грузії, які на момент набрання чинності цим Рішенням не перебувають під контролем уряду Грузії, не визнаються дійсними проїзними

документами для цілей видачі візи відповідно до Регламенту 810/2009 або перетину зовнішніх кордонів відповідно до Регламенту 2016/399.

19. AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE / ПРОСТІР СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

- **Visa Suspension Report.** The European Commission presented [Fifth Report under the Visa Suspension Mechanism](#) (05/12/2022) on the monitoring of the EU visa-free regime with Albania, Bosnia and Herzegovina, Montenegro, North Macedonia and Serbia, as well as Georgia, Moldova and Ukraine. It assesses the actions taken by concerned countries in 2021 in migration, asylum, readmission, judicial cooperation, public order, and security. The Report focuses on actions taken to address the recommendations made by the Commission in its report of last year to ensure continuous fulfilment of the visa liberalisation requirements. The report also highlights areas where further efforts are needed from each country. / **Звіт про призупинення візового режиму.** Європейська комісія представила [П'ятий звіт у рамках механізму призупинення візового режиму](#) (12.05.2022) щодо моніторингу безвізового режиму ЄС з Албанією, Боснією та Герцеговиною, Чорногорією, Північною Македонією та Сербією, а також Грузією, Молдовою та Україною. В ньому оцінюються заходи, вжиті досліджуваними країнами у 2021 р. у сфері міграції, притулку, реадмісії, судового співробітництва, публічного порядку та безпеки. Звіт зосереджується на діях, вжитих для виконання рекомендацій, наданих Комісією у її минулорічному звіті щодо забезпечення безперервного виконання вимог лібералізації візового режиму. У Звіті також висвітлюються напрямки, щодо яких потрібні подальші зусилля з боку кожної країни.
- **Right to be forgotten.** The Court of Justice points out that the right to protection of personal data is not an absolute right but must be considered in relation to its function in society and be balanced against other fundamental rights, in accordance with the principle of proportionality. Accordingly, the general data protection regulation expressly provides that the right to erasure is excluded where processing is necessary for the exercise of the right, in particular, of information. In the present Judgment it ruled that the operator of a search engine must dereference information found in the referenced content where the person requesting dereferencing proves that such information is manifestly inaccurate. Such proof need not however result from a judicial decision made against the publisher of the website. See [Judgment](#) in Case C-460/20 "Google" (Dereferencing of allegedly inaccurate content) of 08.12.2022. **Право бути забутим.** Суд ЄС зазначає, що право на захист персональних даних не є абсолютним і має розглядатися у зв'язку з його функцією в суспільстві та бути збалансованим з іншими фундаментальними правами відповідно до принципу пропорційності. Відповідно, загальний регламент захисту даних прямо передбачає, що право на видалення

виключається, якщо обробка необхідна для реалізації права, зокрема, на інформацію. У цьому рішенні було постановлено, що оператор пошукової системи повинен розіменувати інформацію, знайдену у вмісті, на який посилається, якщо особа, яка вимагає розіменування, доведе, що така інформація є явно неточною. Такий доказ не обов'язково є результатом судового рішення, винесеного проти видавця веб-сайту. Див. [Рішення](#) у справі C-460/20 "Google" (Вилучення ймовірно недостовірного контенту) від 08.12.2022.

- **Extradiction.** The Court of Justice ruled that the extradition of a Union citizen to a third State in order for him to serve a sentence in that State may be justified to prevent the risk of impunity. That is, in particular, the case where the requested Member State is obliged under international law to extradite the person concerned, and the third State which requested extradition does not consent to the sentence being enforced in the requested Member State. Nevertheless, if that consent is not obtained, EU law (in this case, the right of Union citizens to move and reside freely within the territory of the Member States and the prohibition on discrimination) does not preclude the requested Member State (Germany) from extraditing the Union citizen concerned pursuant to an international convention. There would otherwise be a risk that the individual concerned would remain unpunished. See [Judgment](#) in Case C-237/21 "Generalstaatsanwaltschaft München" of 22.12.2022. **Екстрадиція.** Суд ЄС постановив, що екстрадиція громадянина Союзу до третьої країни для того, щоб він відбував покарання в цій державі, може бути виправданою для запобігання ризику безкарності. Це, зокрема, випадок, коли запитувана держава-член зобов'язана згідно з міжнародним правом видати відповідну особу, а третя країна, яка звернулася з запитом про екстрадицію, не погоджується на виконання вироку в запитуваній державі-члені. Проте, якщо така згода не отримана, законодавство ЄС (зокрема, про право громадян Союзу вільно пересуватися та проживати на території держав-членів і заборону дискримінації) не перешкоджає запитуваній державі-члену здійснити екстрадицію відповідного громадянина Союзу на основі міжнародної конвенції. Інакше існував би ризик того, що відповідна особа залишиться безкарною. Див. [Рішення](#) у справі C-237/21 "Generalstaatsanwaltschaft München" від 22.12.2022.
- **Family Reunification.** The Court of Justice ruled that Danish legislation which makes family reunification between a Turkish worker residing legally in Denmark and his or her spouse subject to the condition that that worker has successfully taken a test demonstrating a certain level of knowledge of Danish constitutes an unlawful 'new restriction' within the meaning of Article 13 of Decision No 1/80 of the Association Council of 19 September 1980 on the development of the association between the European Economic Community and Turkey. Such legislation may however be justified, inter alia, where it is justified by an overriding reason in the public interest, is suitable to achieve the legitimate objective pursued and does not go beyond what is necessary in order to attain it. That restriction cannot be justified by the objective of ensuring the spouse's

successful integration since Danish legislation does not take account either of the spouse's own ability to integrate or of other factors demonstrating the effective integration of the worker concerned. See [Judgment](#) in Case C-279/21 "Udlændingenævnet" of 22.12.2022. **Возз'єднання сім'ї.** Суд ЄС постановив, що законодавство Данії, згідно з яким возз'єднання сім'ї між працівником-громадянином Туреччини, який законно проживає в Данії, та його подружжям зумовлюється умовою, що цей працівник успішно склав іспит, який демонструє певний рівень знання данської мови, є незаконним «новим обмеження» у значенні ст. 13 Рішення № 1/80 Ради асоціації від 19 вересня 1980 року про розвиток асоціації між Європейським Економічним Співтовариством і Туреччиною. Однак таке законодавство може бути виправданим, серед іншого, якщо воно спрямоване на захист суспільних інтересів, передбачає досягненню легітимної мети та не виходить за межі того, що необхідно для її досягнення. Це обмеження не може бути виправдане метою забезпечення успішної інтеграції подружжя, оскільки датське законодавство не враховує ані власну здатність подружжя до інтеграції, ані інші фактори, що демонструють ефективну інтеграцію відповідного працівника. Див. [Рішення](#) у справі C-279/21 "Udlændingenævnet" від 22.12.2022.

- "Суд ЄС визнав незаконною вимогу Данії до іммігрантів завжди здавати мовний тест для об'єднання родини", [стаття](#) в "Європейській правді" від 22.12.2022.

- **Protection of natural persons with regard to the processing of personal data.** The Court of Justice ruled that General Data Protection Regulation 2016/679 (GDPR) offers different remedies to persons claiming that its provisions have been infringed. Each of those remedies must be capable of being exercised 'without prejudice' to the others. Thus, it does not provide for any priority or exclusive competence or jurisdiction or for any rule of precedence in respect of the assessment carried out by the supervisory authority or by a court as to whether there is an infringement of the rights concerned. Consequently, the administrative and civil remedies provided for by the GDPR may be exercised concurrently with and independently of each other. It is for each Member State to ensure, through adopting the procedural rules necessary for that purpose and in exercising its procedural autonomy, that the concurrent and independent remedies provided for by the GDPR do not call into question the effectiveness and effective protection of the rights guaranteed by that regulation, the consistent and homogeneous application of its provisions, or, lastly, the right to an effective remedy before a court or tribunal. See [Judgment](#) in Case C-132/21 "Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság" of 12.01.2023. **Захист фізичних осіб у контексті передачі персональних даних.** Суд ЄС постановив, що Загальний регламент про захист даних 2016/679 (GDPR) передбачає різні засоби захисту особам, які стверджують, що його положення були порушені. Кожен із цих засобів правового захисту має бути можливим для застосування «без шкоди» для інших. Таким чином, він не передбачає будь-якого пріоритету чи виключної компетенції чи юрисдикції чи будь-якого правила

пріоритету щодо оцінки, проведеної наглядовим органом або судом щодо того, чи є порушення відповідних прав. Отже, адміністративні та цивільні засоби правового захисту, передбачені GDPR, можуть застосовуватися одночасно та незалежно один від одного. Кожна держава-член має гарантувати, шляхом ухвалення процесуальних правил, необхідних для цієї мети, і здійснюючи свою процесуальну автономію, щоб одночасні та незалежні засоби правового захисту, передбачені GDPR, не ставили під сумнів ефективність та ефективний захист прав, гарантованих цим регламентом послідовне та однорідне застосування його положень або, нарешті, право на ефективний засіб правового захисту в суді чи трибуналі. Див. [Рішення](#) у справі C-132/21 "Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság" від 12.01.2023.

- **Information regarding the recipients of personal data.** The Court of Justice ruled that every person has the right to know to whom his or her personal data have been disclosed. Where personal data have been or will be disclosed to recipients, there is an obligation on the part of the controller to provide the data subject, on request, with the actual identity of those recipients. It is only where it is not (yet) possible to identify those recipients that the controller may indicate only the categories of recipient in question. That is also the case where the controller demonstrates that the request is manifestly unfounded or excessive. The Court points out that the data subject's right of access is necessary to enable the data subject to exercise other rights conferred by the General Data Protection Regulation 2016/679, namely his or her right to rectification, right to erasure ('right to be forgotten'), right to restriction of processing, right to object to processing or right of action where he or she suffers damage. See [Judgment](#) in Case C-154/21 " Österreichische Post" of 12.01.2023. **Інформація щодо отримувачів персональних даних.** Суд ЄС постановив, що кожна особа має право знати, кому були розкриті її персональні дані. Якщо персональні дані були або будуть розкриті одержувачам, контролер зобов'язаний надати суб'єкту даних на запит фактичну особу цих одержувачів. Лише там, де неможливо (поки що) ідентифікувати цих одержувачів, контролер може вказати лише категорії відповідних одержувачів. Це також стосується випадків, коли контролер демонструє, що запит є явно необґрунтованим або надмірним. Суд зазначає, що право суб'єкта даних на доступ необхідне для того, щоб суб'єкт даних міг реалізувати інші права, передбачені Загальним регламентом про захист даних 2016/679, а саме його або її право на виправлення, право на видалення («право бути забутим»), право на обмеження обробки, право на заперечення проти обробки або право на позов, якщо він або вона зазнає шкоди. Див. [Рішення](#) у справі C-154/21 «Österreichische Post» від 12.01.2023.
- **Recording of biometric and genetic data by the police.** The Court of Justice ruled that art. 10(a) of Directive 2016/680 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution

of criminal penalties, and on the free movement of such data, must be interpreted as meaning that the processing of biometric and genetic data by the police authorities with a view to their investigative activities, for purposes of combating crime and maintaining law and order, is authorised by Member State law, provided that the law of that Member State contains a sufficiently clear and precise legal basis to authorise that processing. It also interpreted art. 10 of Directive 2016/680 in conjunction with art. 4(1)(a) to (c) and art. 8(1) and (2) thereof, as precluding national legislation which provides for the systematic collection of biometric and genetic data of any person accused of an intentional offence subject to public prosecution in order for them to be entered in a record, without laying down an obligation on the competent authority to verify whether and demonstrate that, first, their collection is strictly necessary for achieving the specific objectives pursued and, second, those objectives cannot be achieved by measures constituting a less serious interference with the rights and freedoms of the person concerned. See [Judgment](#) in Case C-205/21 "Ministerstvo na vatreshnite raboti" of 26.01.2023. **Фіксація біометричних і генетичних даних поліцією.** Суд ЄС постановив, що ст. 10(a) Директиви 2016/680 про захист фізичних осіб щодо обробки персональних даних компетентними органами з метою запобігання, розслідування, виявлення або переслідування кримінальних правопорушень або виконання кримінальних покарань, а також щодо вільне переміщення таких даних має тлумачитися як така, що обробка біометричних і генетичних даних поліцейськими органами з метою їхньої слідчої діяльності з метою боротьби зі злочинністю та підтримання правопорядку дозволена законодавством держави-члена, за умови, що закон цієї держави-члена містить достатньо чітку та точну правову основу для дозволу такої обробки. Він також розтлумачив ст. 10 Директиви 2016/680 у поєднанні зі ст. 4(1)(a)-(c) і ст. 8(1) і (2) цієї Директиви, вказавши, що національне законодавство не відповідає праву ЄС, якщо воно передбачає систематичний збір біометричних і генетичних даних будь-якої особи, обвинуваченої в умисному злочині, що підлягає публічному переслідуванню, для того, щоб її внести до протоколу, без покладання зобов'язання компетентного органу перевірити та продемонструвати, що, по-перше, їхній збір є суворо необхідним для досягнення конкретних цілей, що переслідуються, і, по-друге, ці цілі не можуть бути досягнуті заходами, які становлять менш серйозне втручання в права та свободи зацікавлена особа. Див. [Рішення](#) у справі C-205/21 "Ministerstvo na vatreshnite raboti" від 26.01.2023.

- **European arrest warrant.** The Court of Justice ruled that an executing judicial authority may not, in principle, refuse to execute a European arrest warrant on the basis that the court called upon to try the requested person in the issuing Member State does not have jurisdiction to do so. That authority must, however, refuse to execute that European arrest warrant if it finds that there are systemic or generalised deficiencies affecting the judicial system of that Member State and that the court called upon to try the requested person in that Member State clearly lacks jurisdiction. See [Judgment](#) in Case

C-158/21 "Puig Gordi and Others" of 31.12.2023. **Європейський ордер на арешт.** Суд ЄС постановив, що виконуючий судовий орган не може, в принципі, відмовити у виконанні європейського ордера на арешт на тій підставі, що суд, призначений розглядати запитувану особу в державі-члені, яка видає ордер, не має для цього юрисдикції. Цей орган, однак, повинен відмовити у виконанні європейського ордера на арешт, якщо він виявить, що існують системні або загальні недоліки, які впливають на судову систему цієї держави-члена, і що суд, покликаний розглядати справу запитуваної особи в цій державі-члені, явно не має юрисдикції. Див. [Рішення](#) у справі C-158/21 «Puig Gordi та інші» від 31.12.2023.

20. PEOPLE'S EUROPE / ЄВРОПА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

-

The content of this Review does not reflect the official position of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the Review lies entirely with the authors.